

ส่วนที่ ๔

การติดตามและประเมินผล

เทศบาลตำบลยี่หว้า

.....

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา และให้รายงานผลต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และเปิดเผยให้ประชาชนทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละสองครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ซึ่งการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนานั้นเป็นกิจกรรมที่สำคัญในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนา เพื่อให้องค์กรทราบความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค ความสำเร็จ ในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาที่ชัดเจน เป็นระบบและสามารถนำผลสรุปจากการติดตามประเมินผลไปพิจารณาปรับปรุงการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในปีต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายของการติดตามและประเมินผล

การติดตาม

การติดตาม เป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการปรับปรุงประสิทธิภาพของโครงการที่ดำเนินการอยู่ ทำให้ทราบได้ว่าได้มีการปฏิบัติตามแผนพัฒนาสี่ปี ถึงระยะใด ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่และประสิทธิภาพของวิธีดำเนินงาน หากไม่มีระบบติดตามของโครงการแล้ว ย่อมส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงานให้ลุล่วง ค่าใช้จ่ายของโครงการสูงเกินกว่าที่กำหนด กลุ่มเป้าหมายหลักของโครงการไม่ได้รับประโยชน์หรือได้รับน้อยกว่าที่ควรจะเป็น เกิดปัญหาในการควบคุมคุณภาพของการดำเนินงาน เสียเวลาในการตรวจสอบความขัดแย้งในการปฏิบัติงานภายในหน่วยงาน หรือระหว่างหน่วยงานกับกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ โครงการที่มีระบบติดตามที่ดี จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้ต้นทุนดำเนินงานด้านต่างๆ เช่น การให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมาย ของโครงการต่างๆ การระบุปัญหาที่เกิดขึ้นของโครงการและการเสนอทางแก้ปัญหา การติดตามความสามารถในการเข้าถึงโครงการของกลุ่มเป้าหมาย การติดตามดูประสิทธิภาพในการดำเนินงานของส่วนต่างๆในโครงการ และการเสนอวิธีการปรับปรุงการดำเนินงาน การติดตามนั้นถือเป็นการตรวจสอบในระหว่างการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ

การประเมินผล

การประเมินผล เป็นการตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นจริงเมื่อดำเนินงานโครงการแล้วเสร็จ เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผลที่ได้จากการประเมินผล จะใช้ในการปรับปรุง แก้ไข การขยายขอบเขต หรือการยุติการดำเนินงาน ซึ่งขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการประเมิน การประเมินผลแผนงานจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นซึ่งว่าแผนงานที่กำหนดไว้ได้มีการปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร อันเป็นตัวชี้วัดว่าแผนหรือโครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้นให้ผลเป็นอย่างไร นำไปสู่ความสำเร็จตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลยังเป็นการตรวจสอบว่ามีความสอดคล้องกับการใช้ทรัพยากร(งบประมาณ) เพียงใด ซึ่งผลที่ได้จากการประเมินผลถือเป็นข้อมูลย้อนกลับ ที่สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและการตัดสินใจต่อไป นอกจากนี้การประเมินผล ยังถือเป็นกระบวนการตัดสินใจคุณค่าและการตัดสินใจอย่างมีหลักเกณฑ์โดยใช้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมอย่างเป็นระบบ มีความเที่ยงตรง เชื่อถือได้

การพิจารณาการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดแนวทางการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นไว้ ดังต่อไปนี้

๑. การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์
๒. การติดตามและประเมินผลโครงการ
๓. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม
๔. ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

๑. แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลยุหว่า ได้กำหนดแนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องของแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

ประกอบด้วย

- ๑.๑ ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒๐ คะแนน
- ๑.๒ การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ ๒๐ คะแนน
- ๑.๓ ยุทธศาสตร์ ๖๐ คะแนน ประกอบด้วย

- (๑) ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๐ คะแนน
- (๒) ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ๑๐ คะแนน
- (๓) ยุทธศาสตร์จังหวัด ๑๐ คะแนน
- (๔) วิสัยทัศน์ ๕ คะแนน
- (๕) กลยุทธ์ ๕ คะแนน
- (๖) เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์ ๕ คะแนน
- (๗) จุดยืนทางยุทธศาสตร์ ๕ คะแนน
- (๘) แผนงาน ๕ คะแนน
- (๙) ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม ๕ คะแนน

คะแนนรวม ๑๐๐ คะแนน เกณฑ์ที่ควรได้เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและขับเคลื่อนการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ควรน้อยกว่าร้อยละ ๘๐ (๘๐ คะแนน)

๒. แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการเพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลยุหว่า ได้กำหนดแนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการเพื่อความสอดคล้องของแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

- ๒.๑ การสรุปสถานการณ์การพัฒนา ๑๐ คะแนน
- ๒.๒ การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ ๑๐ คะแนน
- ๒.๓ การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ ๑๐ คะแนน
- ๒.๔ ยุทธศาสตร์และแผนงาน ๑๐ คะแนน
- ๒.๕ โครงการพัฒนา ๖๐ คะแนน ประกอบด้วย

- (๑) ความชัดเจนของชื่อโครงการ ๕ คะแนน
- (๒) กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ ๕ คะแนน

- (๓) เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้
ถูกต้อง ๕ คะแนน
- (๔) โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ๕ คะแนน
- (๕) เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ๕ คะแนน
- (๖) โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand ๔.๐ ๕ คะแนน
- (๗) โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด ๕ คะแนน
- (๘) โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศชาติมั่นคง มั่งคั่ง
ยั่งยืน ภายใต้หลักประชารัฐ ๕ คะแนน
- (๙) งบประมาณ มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) ๕ คะแนน
- (๑๐) มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลักวิธีการงบประมาณ ๕ คะแนน
- (๑๑) มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะ
ได้รับ ๕ คะแนน
- (๑๒) ผลที่คาดว่าจะได้รับ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ๕ คะแนน
คะแนนรวม ๑๐๐ คะแนน เกณฑ์ที่ควรได้เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและขับเคลื่อน
การพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ควรน้อยกว่าร้อยละ ๘๐ (๘๐ คะแนน)

๓. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม

๓.๑ การวัดผลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

เทศบาลตำบลยู่หว่า จะดำเนินการวัดผลในเชิงปริมาณและคุณภาพโดยใช้แบบ
สำหรับการติดตามและประเมินผลเชิงปริมาณและคุณภาพ ดังนี้

- (๑.๑) แบบตัวบ่งชี้การปฏิบัติงาน (Performance Indicators)
- (๑.๒) แบบบัตรคะแนน (Scorecard Model) แบบบัตรคะแนน หรือ Scorecard
Model ของ Kaplan & Norton
- (๑.๓) แบบมุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ (Result Framework Model (RF))
- (๑.๔) แบบเชิงเหตุผล (Logical Model) ตัวแบบเชิงเหตุผล หรือ Logical Model
- (๑.๕) แบบวัดกระบวนการปฏิบัติงาน (Process Performance Measurement
System (PPMS)) ระบบการวัดกระบวนการปฏิบัติงานหรือ PPMS
- (๑.๖) แบบการประเมินโดยใช้วิธีการแก้ปัญหาหรือเรียนรู้จากปัญหาที่เกิดขึ้นหรือ
Problem-Solving Method
- (๑.๗) แบบการประเมินแบบมีส่วนร่วม (Participatory Methods)
- (๑.๘) แบบการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation)
- (๑.๙) แบบการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment Model)
- (๑.๑๐) แบบการประเมินตนเอง (Self-assessment Model)
- (๑.๑๑) แบบอื่นๆ

๓.๒) เชิงปริมาณ (Quantity) คุณภาพ (Quality) ผลที่ได้จริง ๆ คืออะไร ค่าใช้จ่าย
(Cost) เวลา (Time) เป็นไปตามที่กำหนดไว้หรือไม่

๓.๓) ประชาชนได้ประโยชน์อย่างไรหรือราชการได้ประโยชน์อย่างไร

๓.๔ วัดผลนั้นได้จริงหรือไม่ หรือวัดได้เท่าไร (Key Performance Indicators : KPIs)

๓.๕ ผลกระทบ (Impact)

ซึ่งในการวัดผลในเชิงปริมาณและคุณภาพ เทศบาลตำบลยี่หว้าได้ดำเนินการตามแนวทางในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยการประเมินตนเอง การสอบถามความพึงพอใจของประชาชนต่อผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลยี่หว้าทั้งในภาพรวม และแต่ละยุทธศาสตร์ รวมถึงข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะที่ได้รับ แล้วนำมาวิเคราะห์ สรุปผล และนำเสนอผลการติดตาม ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ (แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๑) กำหนด

๔. ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

๔.๑ ผลกระทบนำไปสู่ออนาคต

(๑) ดำเนินการสำรวจข้อมูลพื้นฐานในพื้นที่ให้เป็นปัจจุบัน ให้มีข้อมูลที่สมบูรณ์นำไปสู่การจัดแผนงาน/โครงการด้านโครงสร้างพื้นฐาน และการจัดทำผังเมืองได้อย่างเหมาะสม

(๒) ดำเนินการสำรวจความต้องการของประชาชนในด้านต่าง ๆ ให้ครอบคลุมทุกยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาล เพื่อให้ได้แผนงานโครงการที่สามารถแก้ไขปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) ดำเนินส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักเห็นถึงความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นและในเขตหมู่บ้านของตนเอง เช่น การประชาคมหมู่บ้านในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน เป็นต้น

(๔) ดำเนินส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

๔.๒ ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา

(๑) ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ควรกำหนดจำนวนแผนงาน/โครงการ จะบรรจุในแผนพัฒนาถิ่นให้ใกล้เคียงกับจำนวนงบประมาณรายรับของเทศบาล

(๒) ควรติดตามการดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ที่ตั้งในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ให้สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณนั้น ๆ

(๓) ควรจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน/โครงการต่างๆ ในแต่ละยุทธศาสตร์ให้สมดุลหรือใกล้เคียงกัน

(๔) ในการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ของเทศบาลตำบลยี่หว้า ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบโดยทั่วถึงกัน